คู่มือการควบคุมผู้ต้องขัง ย้ายเรือนจำ

เรือนจำอำเภอแม่สะเรียง

รวบรวมโดย
นายสุวัจน์ ช่วยแป้น
ตำแหน่งเจ้าพนักงานราชทัณฑ์ชำนาญงาน

คำนำ

ตามที่กรมราชทัณฑ์ ได้จัดส่งคู่มือการปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมผู้ต้องขังด้านต่างๆ จำนวน 12 เรื่อง ให้เรือนจำ/ทัณฑสถาน ใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติหน้าที่มาระยะหนึ่งแล้วนั้น แต่จากการติดตามผลพบว่า มีเจ้าหน้าที่เรือนจำจำนวน ไม่น้อย ที่ไม่ทราบหรือไม่ได้ศึกษาคู่มือดังกล่าว จึงทำให้เกิดความผิดพลาดทั้งด้าน การดำเนินงาน หรือการปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบที่เกี่ยวข้อง ก่อให้เกิดความเสียหายต่อทางราชการ คณะผู้จัดทำจึงได้จัดทำหนังสือสำหรับพกพาเล่นนี้เพื่อแจกจ่ายให้เจ้าหน้าที่ประจำจุดต่างๆ ได้เข้าใจและข้อควรปฏิบัติในหน้าที่ที่ตนเองได้รับมอบหมายเพื่อเพิ่มพูนความรู้และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ประเภทการย้ายผู้ต้องขัง	1
การเตรียมความพร้อมในการควบคุมผู้ต้องขัง ย้ายเรือนจำ	2 -4
แนวทางปฏิบัติในการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ	4 -11

คู่มือการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ/ทัณฑสถาน

การย้ายผู้ต้องขังเป็นมาตรการหนึ่งสำหรับการควบคุมผู้ต้องขังตามอำนาจ การควบคุมและอัตราความจุผู้ต้องขังของแต่ละเรือนจำ/ทัณฑสถาน เพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการปฏิบัติงานปกครอง และการใช้ประโยชน์เรือนจำ/ทัณฑสถาน ตามหลัก ทัณฑวิทยา กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดประเภทย้ายผู้ต้องขังไว้ 8 ประเภท ดังนี้

1) การย้ายเพื่อความปลอดภัยในการควบคุม

2) การย้ายเพื่อระบายความแออัด

3) การย้ายผู้ต้องขังคดีพระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ

4) การย้ายผู้ต้องขังวัยหนุ่ม

5) การย้ายผู้ต้องขังกลับภูมิลาเนา

6) การย้ายผู้ต้องขังเพื่อดำเนินคดี

7) การย้ายนักโทษทหาร

8) การย้ายผู้ต้องขัง ซึ่งไม่มีสัญชาติ

การควบคุม และรักษาความปลอดภัยในการขนย้ายผู้ต้องขังหมายถึง บรรดามาตรการทั้งปวงที่กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดเพื่อให้การควบคุม และรักษาความปลอดภัยในการขนย้ายผู้ต้องขังเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้ต้องขังไม่สามารถที่จะหลุดพ้นไปจากการควบคุมระหว่างการเดินทาง และไม่เกิดอันตราย แก่ชีวิตร่างกาย รวมทั้งทรัพย์สินของผู้หนึ่งผู้ใด

การเตรียมความพร้อมในการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ

1) ด้านยานพาหนะ

จะต้องมีการตรวจเช็คสภาพยานพาหนะ ในการควบคุมขนย้ายผู้ต้องขัง และอุปกรณ์ต่างๆ ให้อยู่สภาพเรียบร้อย เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดชำรุดหรือเสียระหว่างการเดินทาง โดยผู้ที่ทำหน้าที่เป็นพนักงานขับรถเป็นผู้รับผิดชอบตรวจเช็คสภาพและอุปกรณ์ต่างๆ ให้มีความพร้อม

2.ด้านอุปกรณ์ที่ใช้การควบคุมผู้ต้องขัง

2.1) เครื่องพันธนาการ การใช้เครื่องพันธนาการในการควบคุมผู้ต้องขัง เช่น การจาตรวจ การใส่กุญแจมือ หรือกุญแจเท้า ต้องมีสภาพมั่นคงแข็งแรง และเมื่อดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว ต้องตรวจสภาพอีกครั้งหนึ่ง

2.2) อาวุธปืนที่ใช้ในการการควบคุมผู้ต้องขัง ต้องทำการตรวจเช็คสภาพความพร้อมใช้งานของอาวุธปืนทุกกระบอก และควรจะทำความสะอาดก่อนทุกครั้งที่นามาใช้งาน โดยเฉพาะกระสุนปืนจะต้องไม่มีรอยชำรุด เสียหาย หรือสภาพเก่า

2.3) ตรวจสอบวิทยุสื่อสารที่ติดตั้งประจำรถยนต์ และวิทยุสื่อสารประจำตัว ให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงาน โดยเฉพาะวิทยุสื่อสารประจำตัวเจ้าหน้าที่จะต้องชาร์ตแบตเตอรี่ให้เรียบร้อย รวมทั้งตรวจสอบระบบการับ – ส่งคลื่นวิทยุ ให้สามารถใช้งานได้เป็นอย่างดี

3) ด้านแผนการเดินทาง

ให้ศึกษาเส้นทางในการเดินทางและกำหนดแผนการเดินทางว่าจะใช้เส้นทางใดเป็นเส้นทางหลักและใช้เส้นทางใดเป็นเส้นทางสำรอง เพื่อใช้ในกรณีที่เส้นทางหลักมีเหตุขัดข้องรถยนต์ไม่สามารถผ่านไปได้หรือไม่ปลอดภัย โดยให้ระบุรายละเอียดผ่านความถี่วิทยุและหมายเลขโทรศัพท์เรือนจำ/ทัณฑสถาน สถานีตำรวจที่อยู่ในเส้นทางเพื่อขอความช่วยเหลือเมื่อประสบเหตุในกรณีต่างๆ นำเสนอผู้บังคับบัญชาอนุมัติ

4) ด้านบุคลากร

ให้มีคำสั่งมอบหมาย และกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าหน้าที่แต่ละคน พร้อมทั้งประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติงานการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ เกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยระหว่างการเดินทางเช่น การเกิดอุบัติเหตุ การเกิดเหตุการณ์ต่างๆ ที่ก่อให้เกิดอันตรายต่อเจ้าหน้าที่และผู้ต้องขัง ซึ่งได้กำหนดแนวทางในการปฏิบัติพอสังเขป (ตามหัวข้อที่ 3)

5) ด้านเอกสาร

ให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบจัดเตรียมเอกสารและตรวจสอบความถูกต้องของเอกสารที่ต้องส่งมอบให้เรือนจำฝ่ายรับตัวผู้ต้องขัง ซึ่งประกอบด้วย

(1) หมายอาญา

(2) แบบ พลม.25 (แบบพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องขัง)

(3) หนังสืออายัดตัวผู้ต้องขัง

(4) คำสั่งลงโทษผู้ต้องขังผิดวินัย

(5) แฟ้มการจำแนกลักษณะผู้ต้องขัง

(6) เอกสารเกี่ยวกับการขอย้ายเรือนจำ

(7) เอกสารเกี่ยวกับอภัยโทษ

(8) เอกสารเกี่ยวกับการลาพักการลงโทษ

(9) เอกสารเกี่ยวกับการลดวันต้องโทษจำคุก

(10) เอกสารเกี่ยวกับการเลื่อนและลดชั้น

(11) เอกสารเกี่ยวกับการหลบหนีการควบคุม

(12) เอกสารเกี่ยวกับการใช้สวัสดิการ/การสงเคราะห์

(13) สำเนาคำพิพากษา

(14) เอกสารอื่นๆ เช่น สำเนาหนังสือร้องเรียนของผู้ต้องขัง สำเนาบันทึกพฤติการณ์ของผู้ต้องขังขณะคุมขังในลักษณะต่างๆ สำเนาบันทึกผู้ต้องขังที่มีอาการป่วยหรืออาการทางจิต เป็นต้น

(15) สมุดบันทึกประจำตัวผู้ต้องขัง ตามหนังสือสั่งการกรมราชทัณฑ์ ที่ ยธ 0706/ว 6 ลงวันที่ 9 มีนาคม 2549 เรื่อง ทบทวนแนวทางการปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดส่งเอกสารประกอบย้ายผู้ต้องขัง

6) ด้านการประสานงาน

ในกรณีที่เป็นการย้ายผู้ต้องขังรายสำคัญหากเรือนจำ/ทัณฑสถาน พิจารณาเห็นว่า มีความจำเป็นให้ประสานขอความร่วมมือจากตำรวจ ทหาร หรือกองกำลังในพื้นที่ เพื่อร่วมรักษาความปลอดภัยด้วย

แนวทางปฏิบัติในการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ

(1) ตรวจสอบความพร้อมของอุปกรณ์การควบคุมและรักษาความปลอดภัยในการขนย้ายผู้ต้องขัง เช่น รถยนต์สำหรับขนย้ายผู้ต้องขัง รถยนต์รักษาความปลอดภัย อาวุธปืน วิทยุสื่อสาร และอื่นๆ ที่จำเป็น

(2) ตรวจยานพาหนะขนย้ายผู้ต้องขัง โดยเฉพาะห้องควบคุมจะต้องมั่นคงแข็งแรง และจะต้องไม่มีอาวุธต่างๆ ซุกซ่อนอยู่ เช่น ระเบิด ปืน มีด เหล็กแหลม ตลอดจนอุปกรณ์สนับสนุนในการหลบหนี หรือก่อเหตุร้ายอื่นๆ

(3) ตรวจสอบจำนวนรายชื่อผู้ต้องขังให้ถูกต้องตรงตามบัญชีรายชื่อ และให้ผู้ต้องขังสวมใส่ เครื่องแต่งกายตามที่กรมราชทัณฑ์ได้กำหนดไว้เท่านั้นตรวจค้นตัว สภาพร่างกาย สัมภาระ และตรวจเครื่องพันธนาการ (ตรวน) แล้วลงบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

(4) การรับ – ส่งตัวผู้ต้องขังให้ทำการพิมพ์ลายนิ้วมือผู้ต้องขังทุกคนไว้เป็นหลักฐาน

(5) นำตัวผู้ต้องขังเข้าห้องควบคุมในรถยนต์ปิดล็อคกุญแจห้องควบคุมให้เรียบร้อย และทำการตรวจนับจำนวนผู้ต้องขังอีกครั้งครบถ้วน และส่งมอบลูกกุญแจห้องควบคุมให้หัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัยเก็บรักษา

(6) เมื่อเดินทางถึงเรือนจำที่เป็นฝ่ายรับตัวผู้ต้องขัง ให้นำรถยนต์บรรทุกผู้ต้องขังเข้าจอดภายในเรือนจำตรวจสอบเอกสาร จำนวน รายชื่อผู้ต้องขังให้ถูกต้องตรงตามบัญชีรายชื่อ ตรวจสภาพร่างกาย สัมภาระสิ่งของเสร็จแล้ว ควบคุมผู้ต้องขังนำส่งเข้าภายในเรือนจำ โดยให้ดำเนินการลงรายละเอียดในเอกสารต่างๆ

(7) ระหว่างการเดินทางหากประสบเหตุการณ์ต่างๆ ที่ต้องแก้ไขให้ดำเนินการตามแผนการเดินทางมาตรการและแนวทางการแก้ไขเหตุการณ์ต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นระหว่างการเดินทางในการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ (ตามหัวข้อ 3.)

(8) ภายหลังเสร็จสิ้นภารกิจการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ ให้ผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัยดำเนินการ ดังนี้

ก. เมื่อเดินทางกลับถึงเรือนจำ ให้หัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัย ตรวจสอบสภาพทำความสะอาด และจำนวนอุปกรณ์ว่าถูกต้องครบถ้วนตามที่เบิกมาหรือไม่ก่อนส่งคืนเรือนจำ

ข. รายงานผลการปฏิบัติให้ผู้บังคับบัญชาทราบต่อไป

การแก้ไขปัญหาและเหตุวิกฤต

1) แนวทางการแก้ไขปัญหาเมื่อเกิดเหตุร้าย

(1) กรณีเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยพบเห็นสิ่งผิดปกติที่น่าเชื่อว่าจะเกิดเหตุร้ายให้รีบรายงานหัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัย ทราบทันที

(2) หัวหน้าชุดควบคุม และรักษาความปลอดภัย สั่งเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย และเจ้าหน้าที่ควบคุม เตรียมพร้อมรับสถานการณ์เหตุร้ายที่เกิดขึ้นตามความเหมาะสมกับเหตุการณ์ พร้อมประสานงานเพื่อขอรับการสนับสนุนด้านการรักษาความปลอดภัยตามแผนการปฏิบัติที่ได้จัดทำไว้ แล้วรายงานผู้บังคับบัญชาทราบทันที

(3) หัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัย นำผู้ต้องขัง เจ้าหน้าที่ควบคุมและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัย เคลื่อนย้ายไปยังสถานที่ปลอดภัยให้เร็วที่สุดเท่าที่จะทำได้

(4) หากสำรวจพบความเสียหายให้หัวหน้าชุดควบคุม และรักษาความปลอดภัย รายงานผู้บังคับบัญชาทราบทันที

2) แนวทางการแก้ไขปัญหาเมื่อรถยนต์เกิดอุบัติเหตุ

2.1 กรณีรถยนต์ขนย้ายผู้ต้องขังเกิดอุบัติเหตุระหว่างทาง

(1) หัวหน้าชุดควบคุม และรักษาความปลอดภัย รายงานผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

(2) หัวหน้าชุดควบคุม และรักษาความปลอดภัย สั่งเจ้าหน้าที่ชุดรักษาความปลอดภัย เตรียมพร้อมป้องกันการแหกหักหลบหนี หรือการชิงตัวหรือการทำร้ายผู้ต้องขัง ดังนี้

-เจ้าหน้าที่ชุดรักษาความปลอดภัยจะต้องเข้ายืนประจำจุดที่ตนรับผิดชอบ พร้อมสังเกตความผิดปกติของผู้ต้องขังและบุคคลภายนอก หากพบสิ่งผิดปกติต้องรายงานหัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัย ทราบทันที

-เจ้าหน้าที่ควบคุมผู้ต้องขัง จะต้องปฏิบัติตามคำสั่งหัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัย

-กรณีผู้ต้องขังโทษสูง ให้หัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัย ประสานขอกำลังตำรวจ ทหารหรือเรือนจำที่อยู่ใกล้เข้าสนับสนุนทันที

-กรณีต้องเปลี่ยนรถขนย้ายผู้ต้องขังให้นำรถขนย้ายผู้ต้องขังที่นำมาเปลี่ยนเข้าจอดชิดประตูรถผู้ต้องขังอยู่ใกล้กันเพื่อสะดวกต่อการควบคุมการเปลี่ยนรถ และจะให้ผู้ต้องขังลงเปลี่ยนรถได้ครั้งละไม่เกิน 5 คน และกระทำได้ต่อเมื่อกำลังเจ้าหน้าที่ชุดรักษาความปลอดภัยพร้อมแล้วเท่านั้น

2.2 กรณีรถขนย้ายผู้ต้องขังเป็นฝ่ายถูก ให้ดำเนินการดังนี้

(1) บันทึกรายละเอียด ลงในแบบรายงานอุบัติเหตุให้ครบถ้วน

(2) ให้คู่กรณีบันทึกยอมรับผิดตามแบบรายงานอุบัติเหตุ เพื่อป้องกันคู่กรณีอ้างเป็นฝ่ายถูกและเรียกร้องความเสียหายในภายหลัง

(3) หากรถยนต์ขนย้ายผู้ต้องขังเสียหายให้บันทึกรายการความเสียหายในแบบรายงานอุบัติเหตุ และนัดหมายเพื่อตกลงค่าเสียหายต่อไป

(4) บันทึกรายงานการเกิดอุบัติเหตุตามระเบียบทางราชการเสนอผู้บังคับบัญชาทราบ

2.3 กรณีรถขนย้ายผู้ต้องขังเป็นฝ่ายผิด ให้ดำเนินการดังนี้

(1) บันทึกรายละเอียด ลงในแบบรายงานอุติเหตุให้ครบถ้วน

(2) ออกหลักฐานความเสียหายของคู่กรณี ตามแบบรายงานอุบัติเหตุ หากหัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัย ไม่สามารถลงชื่อรับรองได้ให้รองหัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัยลงชื่อรับรองแทน

(3) บันทึกรายงานการเกิดอุบัติเหตุตามระเบียบทางราชการเสนอผู้บังคับบัญชาทราบ

2.4 กรณีต่างฝ่ายไม่ยอมรับผิด ให้ดำเนินการดังนี้

(1) รายงานให้ผู้บังคับบัญชาทราบพร้อมแจ้งเจ้าพนักงานจราจรในท้องที่เกิดเหตุดำเนินการ

(2) ห้ามเคลื่อนย้ายรถยนต์จากที่เกิดเหตุ ให้รอเจ้าหน้าที่จราจรท้องที่เกิดเหตุดำเนินการจัดทำเครื่องหมาย

(3) เมื่อเจ้าหน้าที่จราจรท้องที่เกิดเหตุมาทาเครื่องหมายแล้วให้รีบดำเนินการส่งผู้ต้องขังไปที่หมายให้เรียบร้อย พร้อมนัดหมายการเจรจากันที่สถานีตำรวจในท้องที่เกิดเหตุ

(4) บันทึกรายงานการเกิดอุบัติเหตุตามระเบียบทางราชการเสนอผู้บังคับบัญชาทราบ

2.5 กรณีรถยนต์ประสบปัญหาจนไม่สามารถเดินทางต่อไปได้

ให้ปฏิบัติตามหนังสือกรมราชทัณฑ์ปกปิด ด่วนมาก ที่ มท 0908/ว 56 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2512 เรื่อง การควบคุมผู้ต้องขังชั่วคราวข้อ 2 “เมื่อเจ้าพนักงาน ผู้ควบคุมผู้ต้องขังจากเรือนจำหรือทัณฑสถานหนึ่งไปคุมขังอีกเรือนจำหนึ่ง ประสบอุปสรรคระหว่างการเดินทางมาขอความช่วยเหลือให้เรือนจำรับฝากคุมขังผู้ต้องขัง โดยรับฝากคุมขังไว้ได้ชั่วคราว เมื่ออุปสรรคนั้นผ่านพ้นไปแล้วจึงให้เดินทางต่อไป การรับฝากคุมขังผู้ต้องขังระหว่างการย้ายเรือนจำนี้ให้เรือนจำที่รับฝากไว้ชั่วคราวรายงานกรมราชทัณฑ์ทราบเรื่องด้วย”

2.6 แนวทางการแก้ไขปัญหาเมื่อเครื่องยนต์ขัดข้อง

(1) ให้หัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัย สั่งการให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม และรักษาความปลอดภัยเตรียมพร้อม และปฏิบัติตามแผนการควบคุม และรักษาความปลอดภัยในการขนย้ายผู้ต้องขัง เพื่อป้องกันการก่อเหตุชิงตัวผู้ต้องขังหรือแหกหักหลบหนี

(2) หัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัย ในการขนย้ายผู้ต้องขังรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

(3) บันทึกรายงานเหตุขัดข้อง เสนอผู้บังคับบัญชา

2.7 แนวทางการแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุเพลิงไม้รถยนต์

(1) ให้หยุดรถ และรีบดำเนินการดับไฟโดยใช้อุปกรณ์ดับเพลิงประจำรถ พร้อมรายงานให้หัวหน้าชุดควบคุม และรักษาความปลอดภัย ทราบ

(2) ถ้าไม่สามารถดับไฟได้ให้ดำเนินการดังนี้

-ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม และรักษาความปลอดภัย ปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ พร้อมกันประชาชนให้ออกห่างจากบริเวณดังกล่าว เพื่อป้องกันผู้ต้องขังหลบหนี

-หัวหน้าชุดควบคุม และรักษาความปลอดภัย สั่งการให้รองหัวหน้าชุดฯ นำลูกกุญแจเปิดประตูห้องคุมขังภายในรถยนต์

-เจ้าหน้าที่ควบคุม และรักษาความปลอดภัย ประจำรถขนย้ายผู้ต้องขัง นำผู้ต้องขังลงจากรถยนต์แล้วนั่งรวมกลุ่มไว้

-รองหัวหน้าควบคุม และเจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม และรักษาความปลอดภัยประจำรถขนย้ายผู้ต้องขังจะต้องควบคุมผู้ต้องขังดังกล่าวอย่างใกล้ชิด

-หัวหน้าชุดควบคุม และรักษาความปลอดภัยรายงานผู้บังคับบัญชาทราบ

2.8 แนวทางการแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังป่วยหนักระหว่างการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ

(1) ให้เจ้าหน้าที่ควบคุม และรักษาความปลอดภัยประจำรถผู้ต้องขังรายงานหัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัยทราบ

(2) นำผู้ต้องขังดังกล่าวมาไว้ใกล้ประตูทางออกเพื่อปฐมพยาบาลเบื้องต้น

(3) ห้ามเปิดประตูห้องควบคุมโดยเด็ดขาด

(4) เมื่อเดินทางถึงเรือนจำ/ทัณฑสถาน ปลายทางแล้วอาการไม่ทุเลา ให้รายงานเรือนจำ/ทัณฑสถาน ได้รับทราบด้วย

(5) ในกรณีที่หัวหน้าชุดควบคุมพิจารณาเห็นว่า ผู้ต้องขังมีอาการป่วยหนัก อาจเป็นอันตราย ต่อชีวิต ให้รายงานผู้บัญชาการเรือนจำฝ่ายย้ายเป็นผู้พิจารณาตัดสินใจสั่งการ

2.9 แนวทางการแก้ไขปัญหาผู้ต้องขังทะเลาะวิวาทระหว่างการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ

(1) ให้เจ้าหน้าที่ผู้ควบคุม และรักษาความปลอดภัยประจำรถผู้ต้องขัง ห้ามปราบ และสั่งการให้ผู้ต้องขังอยู่ในรถเข้าแยกคู่กรณีออกจากกัน และเรียกตัวผู้ก่อการทะเลาะวิวาทมาไว้ใกล้ประตูทางออก

(2) รายงานหัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัยทราบ

(3) ห้ามเปิดประตูห้องคุมขังเพื่อเข้าไประงับเหตุโดยเด็ดขาด

(4) เมื่อเดินทางถึงเรือนจำ/ทัณฑสถาน ปลายทางแล้ว ให้รายงานเรือนจำ/ ทัณฑสถาน ได้รับทราบ เพื่อดำเนินการตามระเบียบต่อไป

2.10 แนวทางการแก้ไขปัญหากรณีได้รับแจ้งภัยพิบัติระหว่างการควบคุมผู้ต้องขังย้ายเรือนจำ

(1) ให้หัวหน้าชุดควบคุมและรักษาความปลอดภัยตรวจสอบข้อเท็จจริงจากแหล่งข่าวต่างๆ

(2) รายงานผู้บังคับบัญชาทราบ เพื่อ แจ้งขอให้เส้นทางสำรอง หรือ ปฏิบัติตามคำสั่ง

2.11 แนวทางการแก้ไขปัญหากรณีเกิดเหตุร้ายที่เป็นอันตรายต่อเจ้าหน้าที่ และผู้ต้องขัง

ระหว่างขนย้ายผู้ต้องขังหากเกิดเหตุร้ายให้เจ้าหน้าที่ควบคุม และรักษาความปลอดภัยในการขนย้ายผู้ต้องขัง ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติราชทัณฑ์ พุทธศักราช 2479 มาตรา 16 มาตรา 17 และ มาตรา 18

มาตรา 16 เจ้าหน้าที่เรือนจำอาจใช้อาวุธนอกจากอาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังได้ ในกรณีต่อไปนี้

(1) เมื่อปรากฏว่าผู้ต้องขังกำลังหลบหนีหรือพยายามจะหลบหนีและไม่มีทางป้องกันอย่างอื่นนอกจากใช้อาวุธ

(2) เมื่อผู้ต้องขังหลายคนก่อการวุ่นวายหรือพยายามให้กำลังเปิดหรือทำลายประตูรั้วหรือกำแพงเรือนจำ

(3) เมื่อปรากฏว่า ผู้ต้องขังจะใช้กำลังกายทำร้ายเจ้าพนักงานหรือผู้อื่น

มาตรา 17 เจ้าพนักงานเรือนจำอาจใช้อาวุธปืนแก่ผู้ต้องขังได้ในกรณีต่อไปนี้

(1) ผู้ต้องขังไม่ยอมวางอาวุธเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้วาง

(2) ผู้ต้องขังกำลังหลบหนี ไม่ยอมหยุดในเมื่อเจ้าพนักงานสั่งให้หยุด และไม่มีทางอื่นจับกุมได้

(3) ผู้ต้องขังตั้งแต่ 3 คนขึ้นไป ก่อการวุ่นวาย หรือพยายามใช้กำลังเปิดหรือทาลายประตู รั้วหรือกาแพงเรือนจำ หรือใช้กำลังทาร้ายเจ้าพนักงาน หรือผู้อื่น และไม่ยอมหยุดในเมื่อเจ้าพนักงาน สั่งให้หยุด

ถ้ามีเจ้าพนักงานเรือนจำผู้มีอำนาจเหนือตนอยู่ในขณะนั้นด้วย จะใช้อาวุธปืนได้ก็ต่อเมื่อได้รับคำสั่งจากเจ้าพนักงานผู้นั้นแล้วเท่านั้น

มาตรา 18 ในกรณีฉุกเฉินอันอาจเป็นอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของผู้ต้องขัง ถ้าเจ้าพนักงานเรือนจำไม่สามารถจะย้ายผู้ต้องขังไปควบคุมไว้ ณ ที่อื่นใดได้ทันท่วงทีจะปล่อยไปนั้นต้องกลับมาเรือนจำหรือไปรายงานตัวยังสถานีตำรวจ หรือที่ว่าการอำเภอภายในกำหนด 24 ชั่วโมง นับตั้งแต่เวลาที่ปล่อยไป และปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่นั้นๆ ถ้าผู้ต้องขังที่ถูกปล่อยไปละเลยไม่ปฏิบัติดังกล่าวให้ถือว่ามีความผิดฐานหลบหนีการควบคุม เว้นแต่จะมีข้อแก้ตัวอันควร